

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Utrecht	TELEFOONNUMMER E-MAILADRES DOMEIN/OPGAVE	+31625762261 jan.rutten@provincie-utrecht.nl LLO
DATUM	4 juli 2023	TEAM	PL2
DOCUMENTNUMMER	UTSP-4437239-3552	PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
VAN	Jan Rutten		
BIJLAGEN	1. Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Utrecht 2. Achtergronddocument programmering niet grond gebonden maatregelen nieuwe GLB		

Gevraagd besluit:

1. De verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Utrecht vaststellen.
2. Aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid over te dragen om de Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Utrecht te wijzigen, voor zover het gaat om wijzigingen van tekstuele of ondergeschikte aard gedurende de looptijd van deze verordening.

Inleiding:

De Europese Commissie heeft het Nationaal Strategisch Plan (NSP), de Nederlandse uitwerking van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de periode 2023-2027 in december 2022 goedgekeurd. Met deze goedkeuring zijn middelen beschikbaar gesteld door Europa voor innovatie en verduurzaming van het landelijk gebied en de agrarische sector waarbij toekomstbestendig boeren sterker beloond gaat worden. De uitvoering van het nationaal strategisch plan verloopt via Rijk en provincies. Provincies hebben de mogelijkheid om subsidies te verstrekken op het gebied van maatregelen over innovatie, kennisoverdracht, investeringen en gebiedsgerichte samenwerking. Om subsidieverstrekking mogelijk te maken is het noodzakelijk een algemene subsidieverordening vast te stellen. Op basis van deze verordening die met voorliggend besluit wordt vastgesteld, kan de provincie Utrecht vervolgens openstellingsbesluiten nemen waarmee beleidsinhoudelijk invulling wordt gegeven aan de maatregelen in het kader van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027.

Budget

Met het GLB-NSP komt er voor de provincie Utrecht voor de periode 2023-2027 het volgende budget beschikbaar:

- € 19,75 miljoen Europese middelen
- € 11,24 miljoen provinciale cofinanciering
- **€ 30,99 miljoen totaalbudget**

Bovenstaande cijfers zijn exclusief de middelen voor Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb). Voor het ANLb geldt dat een andere algemene subsidieverordening van toepassing is. Daarmee valt het ANLb buiten de scope van voorliggend besluit.

De benodigde provinciale cofinanciering van € 11,24 miljoen is opgenomen in de begroting voor 2023 en verder. Verder is € 8,75 mln. voor uitvoeringskosten begroot.

De in de provincie Utrecht gelegen waterschappen leveren voor doelen op het gebied van waterkwaliteit en waterkwantiteit en in relatie tot de Kaderrichtlijn Water (KRW) ook cofinanciering. De middelen die beschikbaar zijn worden met de Verordening Europese Landbouwsubsidies provincie Utrecht 2023-2027 uit voorliggend besluit beschikbaar gesteld ten behoeve van de zogenaamde niet grond gebonden instrumenten van het GLB. Niet grond gebonden betekent onafhankelijk van de ondergrond waarop projecten plaatsvinden, ook wel de projectsubsidies genoemd. Voorheen was dit deel van het GLB bekend onder de naam POP3 (Plattelandsontwikkelingsprogramma).

Nieuwe algemene subsidieverordening

Met het GLB-NSP komt in relatie tot de niet grond gebonden maatregelen in totaal circa € 31 miljoen beschikbaar voor de landbouw en het platteland in Utrecht. De voorliggende besluiten hebben nog geen directe financiële gevolgen, omdat deze zien op het vaststellen van een nieuwe algemene subsidieverordening. Op basis van deze verordening krijgen GS de bevoegdheid om beleidsinhoudelijk invulling te geven aan het GLB door per beschikbare GLB-maatregel openstellingsbesluiten te nemen. Op basis van de Verordening Europese Landbouwsubsidies provincie Utrecht 2023-2027 kunnen openstellingsbesluiten worden vastgesteld op basis waarvan subsidies verstrekt kunnen worden. Bij de (meerjaren)begroting voor 2023 zijn middelen begroot voor de uitvoering van de niet grond gebonden maatregelen in het kader van het GLB-NSP in de periode 2023-2027.

Het GLB-NSP is opgesteld door de interbestuurlijke programmaorganisatie, waarin het ministerie van LNV, de twaalf provincies, de waterschappen en RVO zijn vertegenwoordigd. Het Aansturingsprotocol GLB-NSP en Convenant GLB-NSP zijn samengesteld in nauwe samenwerking tussen het ministerie LNV en de twaalf provincies en bieden de basis voor de afspraken die nodig zijn in de uitvoering.

De Verordening Europese Landbouwsubsidies provincie Utrecht 2023-2027 is opgesteld op basis van een landelijke modelregeling. Deze is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen de twaalf provincies, RVO en het ministerie van LNV.

Op basis van de Verordening Europese Landbouwsubsidies provincie Utrecht 2023-2027 kunnen nog geen subsidies worden verstrekt. Daarvoor zullen gedurende de GLB-NSP periode (2023-2027) openstellingsbesluiten worden vastgesteld waarin onder andere het beschikbare budget, de openstellingsperiode, de subsidiabele activiteiten, doelgroep en voorwaarden nader worden beschreven. Het provinciale beleid, waaronder de omgevingsvisie, de landbouwvisie en het komende Utrechts Programma Landelijk Gebied, vormt hiervoor het kader.

Beleidsregel verlagen subsidies GLB

Behorend bij de Verordening Europese Landbouwsubsidies is de Beleidsregel verlagen subsidies GLB provincie Utrecht. Aan de te verlenen subsidies op grond van de Verordening Europese Landbouwsubsidies worden verplichtingen verbonden. Deze verplichtingen komen in veel gevallen voort uit Europese regelgeving. Het gaat dan bijvoorbeeld om communicatieve verplichtingen en verplichtingen over aanbestedingen. Wanneer een subsidieontvanger een dergelijke verplichting niet nakomt, moet vanuit Europa de subsidie worden verlaagd. De hoogte van de verlaging wordt gebaseerd op de Beleidsregel verlagen GLB-subsidies van de minister van LNV. Gelet op artikel 4:46, artikel 4:48, artikel 4:49 en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de beleidsregel verlagen GLB-subsidies van de minister van LNV met voorliggende Verordening voor besluitvorming voorgelegd aan GS. Het is wenselijk om binnen Nederland op een uniforme wijze de subsidies ter uitvoering van het Nationaal Strategisch Plan te verlagen in geval een subsidieontvanger de subsidieverplichtingen niet naleeft. Onder voorbehoud van dat PS de Verordening vaststelt, stellen GS de Beleidsregel verlagen GLB subsidies vast omdat het wenselijk is om de GLB-subsidies te verlagen overeenkomstig de Beleidsregel van de minister.

Juridische en andere relevante kaders:

De volgende verordeningen van het Europees Parlement en de Raad vormen het juridisch kader voor de betreffende besluiten:

- Verordening (EU) 2021/2115
- Verordening (EU) 2021/2116
- Verordening (EU) 2021/1060
- Regeling uitvoering NSP GLB 2023–2027

Voorliggend besluit omvat het vaststellen van een nieuwe subsidieverordening om subsidieverstrekking mogelijk te maken in het kader van het nieuwe GLB 2023–2027. Met dit besluit geeft PS het mandaat aan GS om beleidsinhoudelijk invulling te geven aan subsidieregelingen door hiervoor openstellingsbesluiten te nemen waarmee beleidsinhoudelijk voorwaarden en budgetten beschikbaar worden gesteld zodat deze subsidieregelingen daadwerkelijk opengesteld kunnen worden. Het provinciale beleid, waaronder de omgevingsvisie, de landbouwvisie en het komende Utrechts Programma Landelijk Gebied, vormt hiervoor het kader.

Verder op provinciaal niveau zijn van toepassing: artikelen 94,105, 143, 145, 152 van de Provinciewet en artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht.

Argumentatie:

Elke zeven jaar wordt het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid herzien waarmee opnieuw middelen beschikbaar worden gesteld voor het verder ontwikkelen en verduurzamen van het landelijk gebied en de agrarische sector. Met het nu voorliggende NSP is de programmaperiode 5 jaar (2023–2027) omdat het voorgaande programma (POP3) met twee verlengd is geweest. Het NSP is de Nederlandse inzending geweest voor hoe het GLB in onze lidstaat uitgevoerd kan worden. Omdat het een nationale aangelegenheid is, zijn het Rijk, de waterschappen en de provincies betrokken. Aangezien Nederland regionale vraagstukken en uitdagingen kent, zijn de provincies de aangewezen organisaties om aan deze regionale vraagstukken invulling te geven zodat op regionaal niveau middelen beschikbaar kunnen worden gesteld in het kader van het GLB-maatregelen.

De colleges van Gedeputeerde Staten van de twaalf provincies hebben met de minister van LNV afgesproken om op basis van één modelregeling te werken. Dit is een van de afspraken zoals overeengekomen zijn met de ondertekening van het Convenant en Aansturingsprotocol door provincies en de minister in april 2023. Op basis van de Europese verordeningen die horen bij het nieuwe GLB heeft een landelijke werkgroep een modelregeling GLB opgesteld die Rijk en provincies gebruiken om subsidieverstrekking mogelijk te maken. Vanuit deze afspraak over een landelijke modelregeling dienen alle provincies dit model als eigen Verordening vast te stellen zodat de Verordening nationaal gezien gelijk blijft. De Verordening is de algemene subsidieverordening op basis waarvan GLB-projectsubsidies kunnen worden verstrekt.

Doelenboom:

Het voorstel sluit direct aan bij het doel Landelijk gebied met meerjarendoel 2.4.1 'De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel'.

Brede welvaart indicatoren:

De subsidieverordening biedt een brede basis voor het openstellen van subsidieregelingen voor de agrarische sector en het landelijk gebied. Daarmee wordt toekomstbestendig boeren sterke beloond wat betekent dat het verduurzamen met het boerenbedrijf voor een gezonde toekomst sterk wordt gestimuleerd wat de brede welvaart in met name de agrarische sector en de vitaliteit van het landelijk gebied ten goede komt.

Kijk ook door de Sociale bril:

Het voorstel ziet op het vaststellen van een nieuwe subsidieverordening voor de agrarische sector en het landelijk gebied. Op basis van deze verordening kunnen subsidieregelingen beschikbaar worden gesteld. Bij de voorlichting over de nieuwe regelingen zal uitgebreid aandacht worden besteed aan de eindgebruiker van de regeling, niet alleen door deze informatie te zenden, maar ook door deze te voorzien van praktische handreikingen over hoe bijvoorbeeld een aanvraag moet worden ingediend. Bovendien zal de communicatie als een interactief en iteratief

proces worden ingericht door een specifieke vorm toe te passen. Het idee is om in een interactieve en iteratieve setting gebruikers van regelingen (potentiële aanvragers) en andere betrokkenen in de agrarische sector en het landelijk gebied met elkaar in contact te laten komen voor verrijking en kruisbestuiving, maar ook voor uitwisseling over doelen die de provincie Utrecht in de regelingen opneemt. De uitvoering van het nieuwe GLB is hiermee sterk gebruikersgericht. Daarnaast geeft de EU de lidstaten op inhoudelijk vlak doelen mee waar aan bijgedragen moet worden. Een van doelen ziet op bevordering van de werkgelegenheid, groei, gendergelijkheid (waaronder deelname van vrouwen in het boerenbedrijf), sociale inclusie en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden.

Participatie:

Het participatieproces heeft er zodanig uitgezien dat samen met Rijk en provincies uitvoering wordt gegeven aan het nationaal strategische plan (NSP) op basis van het nieuwe GLB. Tezamen is het NSP geschreven en is voor de uitvoering de samenwerking aangegaan met RVO. Voor dit besluit is primair de vertaalslag van het NSP naar een subsidieverordening relevant. In een werkgroep die bestond uit meerdere vertegenwoordigers van Rijk, provincies en RVO, is een model tot stand gekomen op basis waarvan voorliggende verordening nu wordt voorgelegd. Voor de beleidsinhoudelijke uitwerking van de nieuwe verordening, waarvoor openstellingsbesluiten worden voorbereid, zal nog verkenning en afstemming met stakeholders uit het veld plaats vinden zodat de regelingen goed aansluiten bij de vraag uit de markt.

Financiële consequenties:

Met het GLB-NSP komt er voor de provincie Utrecht voor de periode 2023-2027 circa € 19,75 miljoen aan Europese middelen beschikbaar. Voor de uitvoering van het de GLB-subsidies is in de begroting reeds voorzien in de totaal voor de programmaperiode benodigde cofinanciering. In de Programmabegroting 2023 is dit opgenomen onder meerjarendoel 2.4.1: 'De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel'. Er is voor het GLB-NSP €20,1 miljoen opgenomen in de reserve Programma Landelijk Gebied (bestemmingsreserve). Deze middelen worden zowel ingezet voor de te leveren cofinanciering als voor de uitvoeringskosten.

Vervolg:

De subsidiemogelijkheden die beschikbaar komen onder het GLB-NSP worden actief en breed gecommuniceerd op basis van een communicatieplan dat momenteel wordt voorbereid. Bij voorliggend besluit is geen directe communicatie nodig omdat het nu nog om het vaststellen van een algemene subsidieverordening gaat op basis waarvan nog geen subsidies kunnen worden aangevraagd. Het vervolg is dat later dit jaar GS via separate openstellingsbesluiten de eerste nieuwe subsidieregelingen in het kader van de niet grond gebonden maatregelen van het nieuwe GLB beschikbaar kan stellen. PS zal periodiek geïnformeerd worden over de uitvoering van het GLB naar aanleiding van de diverse subsidieregelingen die op basis van openstellingsbesluiten beschikbaar gaan komen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Besluit

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 20 september 2023.

op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 juli 2023
met nummer UTSP-4437239-3552,
van afdeling LLO, team PL2.

overwegende dat:

- de Europese Commissie het Nederlands Nationaal Strategisch Plan in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027 heeft goedgekeurd;
- Provinciale Staten bij de Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023–2027 zijn aangewezen als intermediaire instantie als bedoeld in artikel 123, vierde lid, van EU-verordening 2021/2115.

besluiten:

- De Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Utrecht vaststellen en te publiceren in het Provinciaal Blad.
- Aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid over te dragen om de Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Utrecht te wijzigen, voor zover het gaat om wijzigingen van tekstuele of ondergeschikte aard gedurende de looptijd van deze verordening.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters